

BREXIT Τι αλλάζει στο ΦΠΑ και στα Τελωνεία

Στις 30 Δεκεμβρίου 2020 υπεγράφη η Συμφωνία Εμπορίου και Συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας (ΗΒ), η οποία εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2021.

Εφεξής, το ΗΒ αποχωρεί οριστικά από την ενιαία αγορά και την τελωνειακή ένωση, παύει να αποτελεί Κράτος Μέλος της ΕΕ και προσχωρεί αυτόματα στη Σύμβαση της Κοινής Διαμετακόμισης

Τα σημαντικότερα ζητήματα έμμεσης φορολογίας που προκύπτουν για τις επιχειρήσεις από την διακίνηση αγαθών και την παροχή υπηρεσιών μεταξύ της ΕΕ και του ΗΒ έχουν συνοπτικά ως εξής:

A. Θέματα ΦΠΑ

Από την 1η Ιανουαρίου 2021 κι εφεξής, οι κανόνες της ΕΕ στον τομέα του ΦΠΑ, και ιδίως η Οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου της 28ης Νοεμβρίου 2006 (Ευρωπαϊκή Οδηγία ΦΠΑ), η

οποία έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική νομοθεσία με το Νόμο 2859/2000 (Κώδικας ΦΠΑ), παύουν να ισχύουν ως προς το ΗΒ.

Εντούτοις, η Ευρωπαϊκή Οδηγία ΦΠΑ συνεχίζει να εφαρμόζεται έως 5 έτη μετά το τέλος της μεταβατικής περιόδου (31 Δεκεμβρίου 2020) όσον αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των υποκειμένων στον φόρο σε σχέση με συναλλαγές μεταξύ του ΗΒ και Ελλάδας, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

Στο πλαίσιο αυτό, εκδόθηκε η Εγκύκλιος 2011/14.01.2021 από την Διεύθυνση Εφαρμογής Έμμεσης Φορολογίας, η οποία παρέχει οδηγίες ως προς την φορολογική μεταχείριση από πλευράς ΦΠΑ των συναλλαγών με το ΗΒ.

Οι κυριότερες συνέπειες της αποχώρησης του ΗΒ από την ΕΕ για σκοπούς ΦΠΑ είναι οι ακόλουθες:

Αγαθά

- ▶ Κάθε παράδοση και μεταφορά αγαθών μεταξύ ΕΕ και ΗΒ παύει να θεωρείται ενδοκοινοτική συναλλαγή και υπόκειται πια στους κανόνες ΦΠΑ για τις εισαγωγές και τις εξαγωγές. Συνεπώς, οι δηλωτικές υποχρεώσεις σε σχέση με τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές (ανακεφαλαιωτικοί πίνακες, δηλώσεις Intrastat) παύουν να υφίστανται.
- ▶ Η εισαγωγή αγαθών από το ΗΒ επιβαρύνεται πλέον με ΦΠΑ εισαγωγής, όπως συμβαίνει με όλες τις εισαγωγές αγαθών από οποιαδήποτε τρίτη προς την ΕΕ χώρα. Συναφώς, σε περίπτωση τήρησης απλουστευμένων τελωνειακών διαδικασιών από εγκεκριμένα προς τούτο πρόσωπα, ο φόρος καταβάλλεται σε μεταγενέστερο της εισαγωγής χρόνο.
- ▶ Στην περίπτωση αποστολής ή μεταφοράς αγαθών από το ΗΒ στην Ελλάδα (ή αντιστρόφως), η οποία ξεκίνησε πριν και ενδέχεται να ολοκληρωθεί μετά την 31η Δεκεμβρίου 2020, θεωρείται ενδοκοινοτική συναλλαγή και όχι εισαγωγή/εξαγωγή.
- ▶ Η επανεισαγωγή αγαθών από το ΗΒ στην Ελλάδα μετά την 31η Δεκεμβρίου 2020, τα οποία αγαθά είχαν αρχικώς μεταφερθεί από την Ελλάδα στο ΗΒ πριν την 31η Δεκεμβρίου 2020, απαλλάσσεται από τον ΦΠΑ.
- ▶ Δεν εφαρμόζεται πλέον η απλοποίηση των τριγωνικών συναλλαγών, η οποία προϋποθέτει ενδοκοινοτικές συναλλαγές μεταξύ υποκειμένων εγκατεστημένων σε τρία διαφορετικά Κράτη Μέλη.
- ▶ Δεν εφαρμόζεται η απλοποίηση για τα «αποθέματα στη διάθεση συγκεκριμένου αποκτώντα», σε περίπτωση που τα εν λόγω αγαθά μεταφέρονται από το ΗΒ στην Ελλάδα (και το αντίστροφο) μετά την 31 Δεκεμβρίου 2020.

Υπηρεσίες

- ▶ Οι παροχές υπηρεσιών προς το ΗΒ θεωρούνται ως παροχές υπηρεσιών σε τρίτη χώρα και αντίστοιχα οι λήψεις υπηρεσιών από το ΗΒ, θεωρούνται ως λήψη υπηρεσιών από τρίτη χώρα. Συνεπώς, παύει να υφίσταται η σχετική υποχρέωση για υποβολή ανακεφαλαιωτικών πινάκων.
- ▶ Ελληνικές εταιρείες που παρέχουν τηλεπικοινωνιακές, ραδιοτηλεοπτικές και ηλεκτρονικά παρεχόμενες υπηρεσίες σε τελικούς καταναλωτές στο ΗΒ δεν μπορούν πλέον να χρησιμοποιούν το σύστημα MOSS (Μικρή Μονοαπευθυντική Θυρίδα) για τη δήλωση και την καταβολή του οφειλόμενου ΦΠΑ στο ΗΒ, αλλά πρέπει να συμμορφώνονται με τους κανόνες που θα ισχύσουν στο ΗΒ.
- ▶ Αντίστοιχα, εταιρείες του ΗΒ χωρίς εγκατάσταση σε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που παρέχουν τηλεπικοινωνιακές, ραδιοτηλεοπτικές και ηλεκτρονικά παρεχόμενες υπηρεσίες σε τελικούς καταναλωτές και στην Ελλάδα, θα πρέπει να χρησιμοποιούν το «μη ενωσιακό καθεστώς» και να εγγράφονται για το σκοπό αυτόν σε ένα από τα Κράτη Μέλη της ΕΕ.
- ▶ Σε περίπτωση που ο τόπος φορολογίας της παροχής συγκεκριμένων υπηρεσιών είναι το ΗΒ, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψιν οι ειδικοί κανόνες περί «χρήσης και εκμετάλλευσης» του Κώδικα ΦΠΑ, οι οποίοι μετατοπίζουν τον τόπο φορολογίας από το ΗΒ στην Ελλάδα υπό προϋποθέσεις.

Ορισμός φορολογικού αντιπροσώπου

- ▶ Εταιρίες εγκατεστημένες στο ΗΒ οι οποίες διενεργούν φορολογητέες πράξεις στην Ελλάδα από την 1η Ιανουαρίου 2021 και εφεξής ή διαθέτουν ήδη ελληνικό ΑΦΜ/ΦΠΑ υποχρεούνται να ορίσουν φορολογικό αντιπρόσωπο κατά τα οριζόμενα στην ΑΥΟ ΠΟΛ. 1281/1993 και ΠΟΛ. 1113/2013 ανά περίπτωση.
- ▶ Δεν γεννιάται υποχρέωση ορισμού φορολογικού αντιπροσώπου στο ΗΒ για Ελληνικές επιχειρήσεις που διαθέτουν ήδη ΑΦΜ/ ΦΠΑ ή που διενεργούν φορολογητέες πράξεις στο ΗΒ από την 1η Ιανουαρίου 2021 και εφεξής.
- ▶ Εντούτοις, Ελληνικές επιχειρήσεις που εισάγουν αγαθά στο ΗΒ, πρέπει να υποβάλουν Δηλώσεις Intrastat για τα εισαγόμενα στο ΗΒ αγαθά για όλο το 2021.

Επιστροφές ΦΠΑ

- ▶ Για δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί από Έλληνες υποκειμένους στον φόρο στο ΗΒ, και αντίστοιχα από βρετανικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα έως και 31 Δεκεμβρίου 2020, η

ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης επιστροφής ΦΠΑ μπορεί να γίνει σύμφωνα με την 8η Οδηγία (2008/9/ΕΚ) μέχρι 31 Μάρτιου 2021.

- ▶ Για δαπάνες που πραγματοποιούνται από την 1η Ιανουαρίου 2021 και εφεξής, οι επιστροφές ΦΠΑ από την Ελλάδα θα διενεργούνται με βάση την 13η Οδηγία (86/560/ΕΟΚ), ενώ οι αντίστοιχες από το ΗΒ σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες της βρετανικής κυβέρνησης.

Κανόνες συναλλαγών με τη Βόρεια Ιρλανδία

- ▶ Η Βόρεια Ιρλανδία θα εξακολουθήσει να υπάγεται στην Ευρωπαϊκή τελωνειακή νομοθεσία και τους κανόνες ΦΠΑ όσον αφορά τα αγαθά (και όχι τις υπηρεσίες), για διάρκεια 4 ετών μετά από την 31 Δεκεμβρίου 2020 (τέλος της μεταβατικής περιόδου).
- ▶ Οι παραδόσεις και αποκτήσεις αγαθών μεταξύ Βόρειας Ιρλανδίας και Ελλάδας συνεχίζουν να αντιμετωπίζονται ως ενδοκοινοτικές συναλλαγές.
- ▶ Εταιρείες εγκατεστημένες στη Βόρεια Ιρλανδία εγγράφονται στο σύστημα VIES και αποκτούν ΑΦΜ/ΦΠΑ με το πρόθεμα «XI».
- ▶ Οι παροχές και λήψεις υπηρεσιών από εταιρείες εγκατεστημένες στη Βόρεια Ιρλανδία, θα αντιμετωπίζονται όπως οι αντίστοιχες συναλλαγές με τρίτες χώρες.
- ▶ Επιστροφές ΦΠΑ που αφορούν δαπάνες απόκτησης αγαθών διενεργούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην 8η Οδηγία (2008/9/ΕΚ).
- ▶ Επιστροφές ΦΠΑ που αφορούν δαπάνες αγοράς υπηρεσιών διενεργούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην 13η Οδηγία (86/560/ΕΟΚ) και τις αντίστοιχες οδηγίες των βρετανικών αρχών.
- ▶ Δεν απαιτείται ο ορισμός φορολογικού αντιπροσώπου για επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στη Βόρεια Ιρλανδία και επιθυμούν να διενεργήσουν αποκλειστικά και μόνο παραδόσεις αγαθών στο εσωτερικό της χώρας.

Β. Τελωνειακά θέματα

Από την 1η Ιανουαρίου 2021 και εφεξής, οι κανόνες της ΕΕ στον τομέα των τελωνείων, και ιδίως ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα, συμπεριλαμβανομένων των συμπληρωματικών και εκτελεστικών του πράξεων, δεν ισχύουν πλέον στο ΗΒ.

Στο πλαίσιο αυτό, η Γενική Διεύθυνση Τελωνείων και ΕΦΚ εξέδωσε τις Εγκυκλίους Ε.2210/29.12.2020 και Ε.2017/22.01.2021, οι οποίες παρέχουν οδηγίες για την αντιμετώπιση

των τελωνειακών ζητημάτων που ανακύπτουν από εδώ και στο εξής στις συναλλαγές με το ΗΒ.

Οι κυριότερες συνέπειες της αποχώρησης του ΗΒ από την ΕΕ από τελωνειακής πλευράς, σύμφωνα και με την υπογραφείσα Συμφωνία Εμπορίου και Συνεργασίας, έχουν ως εξής:

- ▶ Το ΗΒ γίνεται «τρίτη χώρα» για τα Κράτη Μέλη της ΕΕ και δεν υφίσταται πλέον η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων.
- ▶ Συνεπώς, εφαρμόζονται τελωνειακές διατυπώσεις και για το σκοπό αυτό υποβάλλονται τελωνειακές διασαφήσεις, ανεξάρτητα από την επιβολή ή μη δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων.
- ▶ Ελέγχονται τυχόν περιορισμοί, αδειοδοτήσεις και απαγορεύσεις ανά είδος εμπορεύματος και αγαθού σύμφωνα με την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία.
- ▶ Το ΗΒ προσχωρεί αυτόματα στη Σύμβαση της Κοινής Διαμετακόμισης.
- ▶ Προβλέπεται πλήρης κατάργηση των εισαγωγικών δασμών για όλα τα προϊόντα καταγωγής ΕΕ και ΗΒ και υπό τις προϋποθέσεις της καταγωγής.
- ▶ Παρέχεται η δυνατότητα εκ των υστέρων υποβολής αιτήματος χορήγησης προτιμησιακής μεταχείρισης από τον εισαγωγέα εντός χρονικού διαστήματος τριών ετών από την ημερομηνία της εισαγωγής.
- ▶ Για την πιστοποίηση της καταγωγής για εξαγωγές από την ΕΕ, συνεπώς και από την Ελλάδα, οι εξαγωγείς θα πρέπει να εγγράφονται υποχρεωτικά το Σύστημα Εγγεγραμμένων Εξαγωγέων (Register Exporters System-REX), όταν η αξία της συναλλαγής υπερβαίνει το ποσό των € 6.000, ενώ δεν προβλέπεται η έκδοση πιστοποιητικού κυκλοφορίας EUR 1.
- ▶ Για την πιστοποίηση της καταγωγής για εξαγωγές από ΗΒ, οι εξαγωγείς θα πρέπει να συμπεριλαμβάνουν τον αριθμό EORI (εκδιδόμενο από το ΗΒ) στο τιμολόγιο πώλησης ή σε άλλο εμπορικό έγγραφο, ανεξάρτητα από την αξία της συναλλαγής.
- ▶ Ταχυδρομικά αντικείμενα που αποστέλλονται στην Ελλάδα από το ΗΒ (αγορές μέσω διαδικτύου-e-commerce, αποστολές από ιδιώτη σε ιδιώτη), αντιμετωπίζονται ως αποστολές από τρίτη χώρα και επομένως υπόκεινται σε τελωνειακές διατυπώσεις εισαγωγής και επιβαρύνονται με τους αναλογούντες δασμούς και φόρους ανά περίπτωση.

- ▶ Η Συμφωνία Εμπορίου και Συνεργασίας περιέχει και ειδικά παραρτήματα με ρυθμίσεις για ιατρικά, χημικά, βιολογικά προϊόντα, τα αυτοκίνητα και το κρασί.

Τέλος, σε σχέση με τον μοναδικό αριθμό Καταχώρησης και Αναγνώρισης Οικονομικών Φορέων (EORI) ισχύουν τα εξής:

- ▶ Ελληνικές επιχειρήσεις που πραγματοποιούν πλέον εισαγωγές/εξαγωγές από το ΗΒ στην Ελλάδα και αντίστροφα θα πρέπει να αποκτήσουν EORI εκδιδόμενο από τις Ελληνικές αρχές.
- ▶ Ελληνικές επιχειρήσεις που εισάγουν/εξαγωγούν αγαθά από την ΕΕ στο ΗΒ και από το ΗΒ στην ΕΕ αντίστοιχα, θα πρέπει να αποκτήσουν αριθμό EORI εκδιδόμενο από τις βρετανικές αρχές.
- ▶ Επιχειρήσεις του ΗΒ που πραγματοποιούν εισαγωγές/εξαγωγές από και προς την ΕΕ, οφείλουν να αποκτήσουν αριθμό EORI εκδιδόμενο από τις Τελωνειακές Αρχές του Κράτους Μέλους, όπου θα διενεργηθεί η πρώτη συναλλαγή που απαιτεί τελωνειακή διατύπωση.

Πληροφορίες για την EY

Η EY κατέχει ηγετική θέση παγκοσμίως στον χώρο των ελεγκτικών, φορολογικών, υπηρεσιών εταιρικής στρατηγικής και συναλλαγών και συμβουλευτικών υπηρεσιών. Η βαθιά γνώση και η ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχουμε συμβάλλουν στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης στις κεφαλαιαγορές και τις οικονομίες σε ολόκληρο τον κόσμο. Δημιουργούμε ηγετικά στελέχη που συνεργάζονται για να τηρήσουν τις υποσχέσεις μας προς όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Με τον τρόπο αυτό συμβάλλουμε σημαντικά στη δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου για τους ανθρώπους μας, για τους πελάτες μας και για τις κοινωνίες μας. Το λογότυπο EY αναφέρεται στον παγκόσμιο οργανισμό και μπορεί να αναφέρεται σε μία ή περισσότερες από τις εταιρείες μέλη της Ernst & Young Global Limited, καθεμία από τις οποίες αποτελεί ξεχωριστή νομική οντότητα. Η Ernst & Young Global Limited, μια βρετανική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης δια εγγυήσεως, δεν παρέχει υπηρεσίες σε πελάτες. Πληροφορίες αναφορικά με τον τρόπο που η EY συγκεντρώνει και χρησιμοποιεί τυχόν προσωπικά δεδομένα καθώς και περιγραφή των δικαιωμάτων των υποκειμένων σύμφωνα με τη νομοθεσία περί προσωπικών δεδομένων είναι διαθέσιμα στο σύνδεσμο ey.com/privacy. Για περισσότερες πληροφορίες για τον οργανισμό μας, παρακαλούμε επισκεφθείτε το ey.com

Έμμεση Φορολογία

Οι έμμεσοι φόροι επηρεάζουν την εφοδιαστική αλυσίδα και το χρηματοοικονομικό σύστημα. Το δίκτυό μας με τους αφοσιωμένους επαγγελματίες έμμεσης φορολογίας, συνδυάζει την τεχνική γνώση με την κατανόηση του επιχειρηματικού κλάδου και την πρόσβαση σε τεχνολογικά εξελιγμένα εργαλεία και μεθοδολογίες. Εντοπίζουμε τομείς κινδύνου και βιώσιμες ευκαιρίες σχεδιασμού για τους έμμεσους φόρους κατά τη διάρκεια του κύκλου φορολογικής ζωής, βοηθώντας σας να ανταποκριθείτε στις απαιτήσεις συμμόρφωσης και στους επιχειρηματικούς σας στόχους σε όλο τον κόσμο. Οι παγκοσμίως ολοκληρωμένες ομάδες μας σας παρέχουν την προοπτική και την υποστήριξη που χρειάζεστε για να διαχειριστείτε αποτελεσματικά τους έμμεσους φόρους. Έτσι «κάνει τη διαφορά» η EY.

Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλώ επικοινωνήστε με τους:

Στέφανο Μήτσιο

Επικεφαλής Φορολογικού τμήματος, EY Ελλάδος
Τηλ.: +30 210 2886 363
email: stefanos.mitsios@gr.ey.com

Τάσο Αναστασιάδη

Partner - Indirect Tax, EY Ελλάδος
Τηλ: +30 210 2886 415
email: tassos.anastasiadis@gr.ey.com

Νικολέττα Μερκούρη

Director - Indirect Tax, EY Ελλάδος
Τηλ: +30 210 2886 572
email: nikoleta.merkouri@gr.ey.com

Βασιλική Τζουρμανά

Manager - Indirect Tax, EY Ελλάδος
Τηλ: +30 210 2886 207
email: vasiliki.tzourmana@gr.ey.com

© 2021 EY
All Rights Reserved.

www.ey.com

Η παρούσα έκδοση περιέχει πληροφορίες σε περιληπτική μορφή και κατά συνέπεια προορίζεται μόνο για γενική πληροφόρηση και καθοδήγηση. Δεν προορίζεται να χρησιμοποιηθεί ως υποκατάστατο μιας λεπτομερούς έρευνας ή της άσκησης επαγγελματικής κρίσης. Ούτε η EYGM Limited, αλλά ούτε κάποιο άλλο μέλος του παγκόσμιου οργανισμού της EY αναλαμβάνει την ευθύνη για οποιαδήποτε τυχόν ζημία σε οποιοδήποτε πρόσωπο ενεργεί ή απέχει από κάποια ενέργεια, ως αποτέλεσμα χρήσης οποιοδήποτε υλικού αυτής της έκδοσης. Για οποιοδήποτε συγκεκριμένο θέμα, θα πρέπει να απευθύνεστε στον κατάλληλο σύμβουλο.